

„YUGOROSGAZ - TRANSPORT” d.o.o.

Broj I - 63

Datum 17. 09. 20 25. god.
Niš

План развоја транспортног система

ЈУГОРОСГАЗ - ТРАНСПОРТ д.о.о.

За период 2025 – 2034

Септембар , 2025. године

Садржај:

1. Увод
2. Опис стања инфраструктуре транспортног система
 - 2.1. Повезаност са дистрибутивним системима
 - 2.2.Промене у односу на план развоја ТС за период од 2023 - 2032
 - 2.3. Промене на транспортном систему у периоду 2023 -2024
3. Систем за надзор
4. Остварене транспортоване количине гаса
5. Усаглашеност са плановима развоја повезаних система
6. Анализа транспорта и пројекција тржишта
7. Инфраструктурни стандард за сигурност снабдевања
8. Анализа изводљивости и динамика радова
9. План инвестиционих улагања
10. Прилог

Скраћенице:

IEA – Међународна агенција за енергетику

СРЈ – Савезна Република Југославија

РФ – Руска федерација

АЕРС – Агенција за енергетику републике Србије

МГ – Магистрални гасовод

РГ – Разводни гасовод

ОТС – Оператор транспортног система

ИТО – Независни оператор транспорта

ПОС – Програм остваривања стратегије

ППС – Примопредајна станица гаса

ГМРС – Главна мерно регулациона станица (са редукцијом притиска)

ПМС – Примопредајна мерна станица (без редукције притиска)

ГРЧ – Главно разводно чвориште

БС – Блок станица

ЈП – Јавно предузеће

ТС – Транспортни систем

доо – друштво са ограниченом одговорношћу

План развоја транспортног система

ЈУГОРОСГАЗ - ТРАНСПОРТ д.о.о.

За период 2025. – 2034.

1. Увод

Стратегијом развоја енергетике Републике Србије за период до 2040. године, са пројекцијом до 2050. Године („Службени гласник РС“ број 94/2024), Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр.145/2014, 95/2018-др.закон, 40/2021, 35/2023-др. Закон, 62/2023 и 94/24), Полазним основама плана развоја енергетске инфраструктуре и мера енергетске ефикасности за период до 2028. са пројекцијама до 2040. године и Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2040. године са пројекцијама до 2050.године, предложен је пут тржишног реструктурирања и технолошке модернизације Републике Србије како би се сви учесници на тржишту припремили за период раста опште тражње добара и услуга.

Стратешки приступ енергетици подразумева да се процеси у привреди, држави и животу грађана, одвијају уз ниже трошкове и виши степен социјалне и еколошке одрживости. Анализе кључних економско – технолошких промена показују да је енергетика током последња два и по века била и остала покретач и кључни фактор економских промена у друштву, као и кичма привредног развоја. Промене које се дешавају на глобалном плану захтевају сагледавање њихових утицаја на национални ниво и одговарајуће планирање енергетским развојем свих сектора.

Према проценама Међународне агенције за енергетику (IEA), у периоду до 2025. године очекује се увећање потрошње примарне енергије за 40 %. Због те чињенице неопходно је стратешки планирати развој енергетике.

Економско стање у привреди Републике Србије, технолошко стање енергетских и производних технологија и структура расположивих енергената, наслеђено из претходних деценија, условили су знатно погоршање економске ефективности и енергетске ефикасности коришћења енергије у Републици Србији.

Стратешко опредељење Србије је да удео природног гаса у задовољењу енергетских потреба достигне ниво развијених европских земаља.

Основни фактори развоја транспортног и дистрибутивног система су извори снабдевања и расположиви и будући потрошачи природног гаса.

Повећање удела природног гаса у задовољењу енергетских потреба је стратешко опредељење развоја енергетике у Србији. Предвиђена потрошња природног гаса треба да оствари најдинамичнију стопу раста на бази супституције других енергената и повећаних потреба и оствари удео у подмиривању укупних енергетских потреба приближно какви су у развијеним европским земљама.

На основу Закона о енергетици (Сл. Гласник 145/14 од 29.12.2014. године, 95/2018, 40/2021,35/23-др. , 62/23 и 94/24) члан 250. ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. је израдио План развоја транспортног система гасовода за период 2025. - 2034.

Предузеће ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. је основано у складу са Законом о енергетици (Сл. Гласник РС бр. 57/2011) којим је прецизирано да се раздвајање оператора система од осталих енергетских делатности, односно активности које се не односе на управљање системом, мора обавити најкасније до 01.11.2012. године (члан 201. закона).

У складу са тада важећим законом ЈУГОРОСГАЗ а.д. је своју организацију, рад и пословање ускладио са одредбама закона и извршио правно раздвајање оператора система од осталих енергетских делатности, односно активности које се не односе на управљање системом.

ЈУГОРОСГАЗ а.д. је основано у складу са Споразумом о сарадњи у области изградње гасовода на територији СРЈ, који је потписан 11.04.1996. године између Влада РФ и СРЈ на рок од 25 година. Споразум је обострано ратификован од стране Скупштине СРЈ и Думе РФ.

Циљ овог Споразума је био пре свега изградња јужног крака гасоводног система у Републици Србији: МГ–09 (Појате – Ниш), МГ-10 (Ниш – Димитровград), МГ-11 (Ниш – Лесковац – Врање) и гасификација јужне Србије чиме је и дефинисан план развоја оператора транспортног система гасовода.

ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. је друштво са ограниченом одговорношћу чији је оснивач ЈУГОРОСГАЗ а.д. Друштво је основано у Нишу 18.12.2012. године. Основна делатност друштва је цевоводни транспорт.

ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. је 7.06.2013. године са Владом Републике Србије потписао уговор о поверавању обављања делатности од општег интереса којим је ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. на траси магистралног гаовода МГ – 9 и МГ–11 поверена делатност транспорта и управљања транспортним системом за природни гас. Агенција за енергетику Републике Србије (АЕРС) је 28.08.2013. године ЈУГОРОСГАЗ

Југоросгаз-Транспорт д.о.о. обавља послове оператора транспортног система гасовода на гасоводу високог притиска Појате – Ниш, Ниш – Лесковац, Лесковац – Власотинце. План развоја транспортног система на којем послове транспорта и управљања системом обавља ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. урађен је на основу Закона о енергетици, Стратегије развоја енергетике Републике Србије за период до 2040. године, са пројекцијама до 2050. године и Закључка Владе Републике Србије број 312-3228/2021-1 којим се изградња РГ 11-02 поверава ЈП Србијагасу. План је усаглашен са пословним планом акционарског друштва ЈУГОРОСГАЗ а.д и Правилима о раду транспортног система Југоросгаз-Транспорт доо.

Полазним основама плана развоја енергетске инфраструктуре и мера енергетске ефикасности за период до 2028. са пројекцијама до 2040. године као и новом Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2040. године, ЈП Србијагас планира изградњу магистралног једноцевног гасовода РГ 11-02 од Лесковца до Врања дужине 70,7 километара са три ГМРС-а и 6 блок станица. У међувремену ЈУГОРОСГАЗ а.д је изградио 7,2 километара тог гасовода са једном станицом - ГМРС Власотинце и БС Власотинце у оквиру ГМРС-а.

2. Опис инфраструктуре транспортног система ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ

Гасоводни систем ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ није повезан на складиште гаса, нити на гасна поља.

Гасоводни систем ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ је повезан са транспортним системом гасовода Транспортгас Србија и са дистрибутивним системом ЈУГОРОСГАЗ а.д.

Места повезивања ОТС Транспортгас Србија и ОТС Југоросгаз – Транспорт доо су две примопредајне станице ППС Појате (конекција са гасоводом Мађарска граница интерконектором из правца снабдевања Зајечар) и ППС Трупале (конекција са интерконектором из правца снабдевања Димитровград).

ППС Појате је место повезивања између гасовода МГ 09 и МГ 08. Димензија гасовода МГ 09 је DN 500 а МГ 08 гасовод је димензија DN 400.

Пројектовани капацитет на ППС Појате је 100.000 m³/h . УСМ мерач је 30.000 m³/h а преко турбинског мерача обезбеђује се мерење до пројектованог капацитета од 100.000 m³/h.

ППС Појате је у неколико наврата реконструисана и од јануара 2020. године до јануара 2024. године мерење преузетих количина гаса из Транспортног система Транспортгас Србија у транспортни систем Југоросгаз – Транспорт доо (и обрнуто) обављало се преко ултразвучног мерача протока гаса DN 150 максималног капацитета 30.000 m³/час који је повезан на ``мерну платформу`` Транспортгас Србија. Путем ``линка`` са диспечерским центром Транспортгас Србија подаци се преносе на SCADA систем Југоросгаз – Транспорт доо. На ППС Појате је монтиран гасни хроматограф и исти је повезан са ултразвучним мерачем протока гаса.

Реконструкцијом примопредајне станице и изградњом обилазних водова и актуаторских славина за манипулацију, обезбеђен је двосмерни транспорт природног гаса.

Гасовод МГ 10 Ниш – Димитровград интерконектор из правца Бугарске којим се у Републику Србију допрема гас из Азербејџана је повезан на транспортни систем ЈУГОРОСГАЗ-ТРАНСПОРТ у месту Трупале.

На ГРЧ Ниш (Трупале) изведено је спајање гасовода МГ 09 и МГ 10. МГ 10 је пројектован и изведен са пречником цеви DN 700. ППС Трупале је изграђена са 5 мерних линија са активним и контролним УСМ мерачима сваки од њих капацитета 50.000 m³/h. Оператор на ППС Трупале је Транспортгас Србија.

Повезивање магистралног гасовода од ГРЧ Орљане до границе са Северном Македонијом на транспортни систем ЈУГОРОСГАС ТРАНСПОРТ

У току је усвајање Плана подручја посебне намене за магистрални гасовод од ГРЧ Орљане до границе са Северном Македонијом димензије DN 500 на коме ће делатност обављати Транспортгас Србија. Планом је предвиђено да се наведени гасовод повеже на транспортни систем Југоросгас Транспорта, прецизније на са МГ 11(DN 500) на локацији ГРЧ Орљане. Након добијања захтева од стране ЈП Србијагас, ЈУГОРОСГАЗ-ТРАНСПОРТ ће издати позитивно мишљење за повезивање гасовода са МГ 11(DN 500) на Грч Орљане. Инвеститор за наведени ПППН је ЈП Србијагас.

ЈУГОРОСГАЗ-ТРАНСПОРТ не планира улагање у постојећу инфраструктуру транспортног система на коме је оператор.

ЈУГОРОСГАЗ-ТРАНСПОРТ не планира наставак изградње РГ 11-02 од ГМРС Власотинце до ГМРС Врање који је предвиђен да буде DN 300 обзиром да ЈП Србијагас планира изградњу гасовода од ГРЧ Орљане до границе са Републиком Северна Македонија DN 500 који би обухватио и изградњу ГМРС Врање, ГМРС Бујановац и ГМРС Прешево.

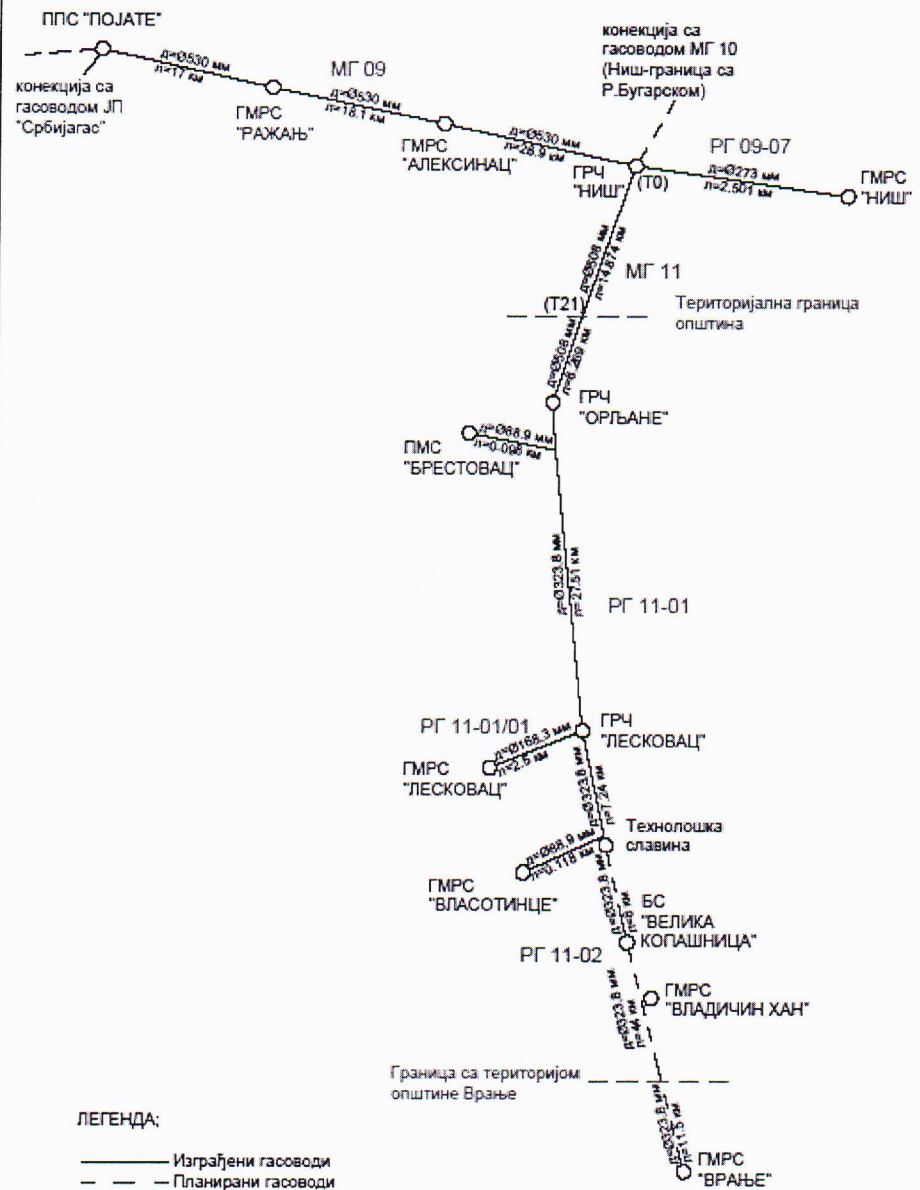
Систем гасовода на којем послове оператора транспортног система обавља ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. приказан је на шеми гасовода и састоји се од:

- магистралног гасовода Појате-Ниш (МГ-09) кроз који се транспортује природни гас до потрошача у Нишу, Алексинцу и Ражњу;
- магистралног гасовода Ниш – Лесковац – Власотинце (МГ-11; РГ-11-1 и РГ11-2 до ГМРС Власотинце) кроз који се транспортује природни гас до потрошача у Лесковцу и Власотинцу.
- Примопредајног места гаса ППС Појате (место преузимања природног гаса са транспортног система Транспортгас Србија)
- 5 (пет) ГМРС (Главних Мерно Регулационих Станица) Ражањ, Алексинац, Ниш, Лесковац и Власотинце, места испоруке природног гаса у дистрибутивне системе;
- ПМС Брестовац на који је прикључена пумпа за компримовање природног гаса фирме Пан Леди;
- ПМС Бедем на који је прикључена пумпа за компримовање природног гаса фирме Бедем.
- На ГРЧ Ниш, који се налази у непосредној близини ППС Трупале којим управља ОТС Транспортгас Србија, је остварена веза између Магистралног гасовода МГ 09 и новоизграђеног МГ 10 - интерконектор са Бугарском границом.

2.1. Повезаност са дистрибутивним системима

Магистрални гасовод на којем је оператор система Југоросгаз – Транспорт има седам излаза односно пет главних мерно регулационих станица (ГМРС) Ражањ, Алексинац, Ниш, Лесковац и Власотинце, на којима се врши примопредаја гаса на дистрибутивни гасоводни систем оператора дистрибутивног система YUGOROSGAZ A.D. Шести излаз са Транспортног система Југоросгаз-Транспорт доо, представља предајна мерна станица (ПМС) Брестовац на коју је повезана компресорска станица (пумпа) за компримовање природног гаса ПАН ЛЕДИ и седми излаз са Транспортног система Југоросгаз-Транспорт доо, представља предајна мерна станица ПМС Бедем на коју је повезана компресорска станица (пумпа) за компримовање природног гаса фирме Бедем.

ТЕХНОЛОШКА ШЕМА ГАСОВОДА "ЈУГОРОСГАЗ - ТРАНСПОРТ"

2.2. Промене у односу на план развоја ТС за период 2023-2032

У Плану развоја транспортног система за период 2023 – 2032 године, нису планиране инвестиције у магистралне гасоводе сходно Закључку Владе Републике Србије број 312-3228/2021-1 којим се изградња РГ 11-02 поверава ЈП Србијасу.

ЈП Србијасу је одустао од изградње наставка ГР 11-02 димензије DN 300, од технолошке славине иза ГМРС Власотинце до ГМРС Врање.

По нашим сазнањима, у току је усвајање Плана подручја посебне намене за магистрални гасовод од ГРЧ Орљане до границе са Северном Македонијом димензије DN 500. Гасовод би се повезао са МГ 11(DN 500) на Грч Орљане . Инвеститор за наведени ПППН је ЈП Србијасу.

Постојећи гасовод РГ 11-01 (ГРЧ Орљане-ГРЧ Лесковац) и РГ 11-02 (ГРЧ Лесковац-ГМРС Власотинце) димензије DN 300 користи се за снабдевање природним гасом града Лесковца и општине Власотинце.

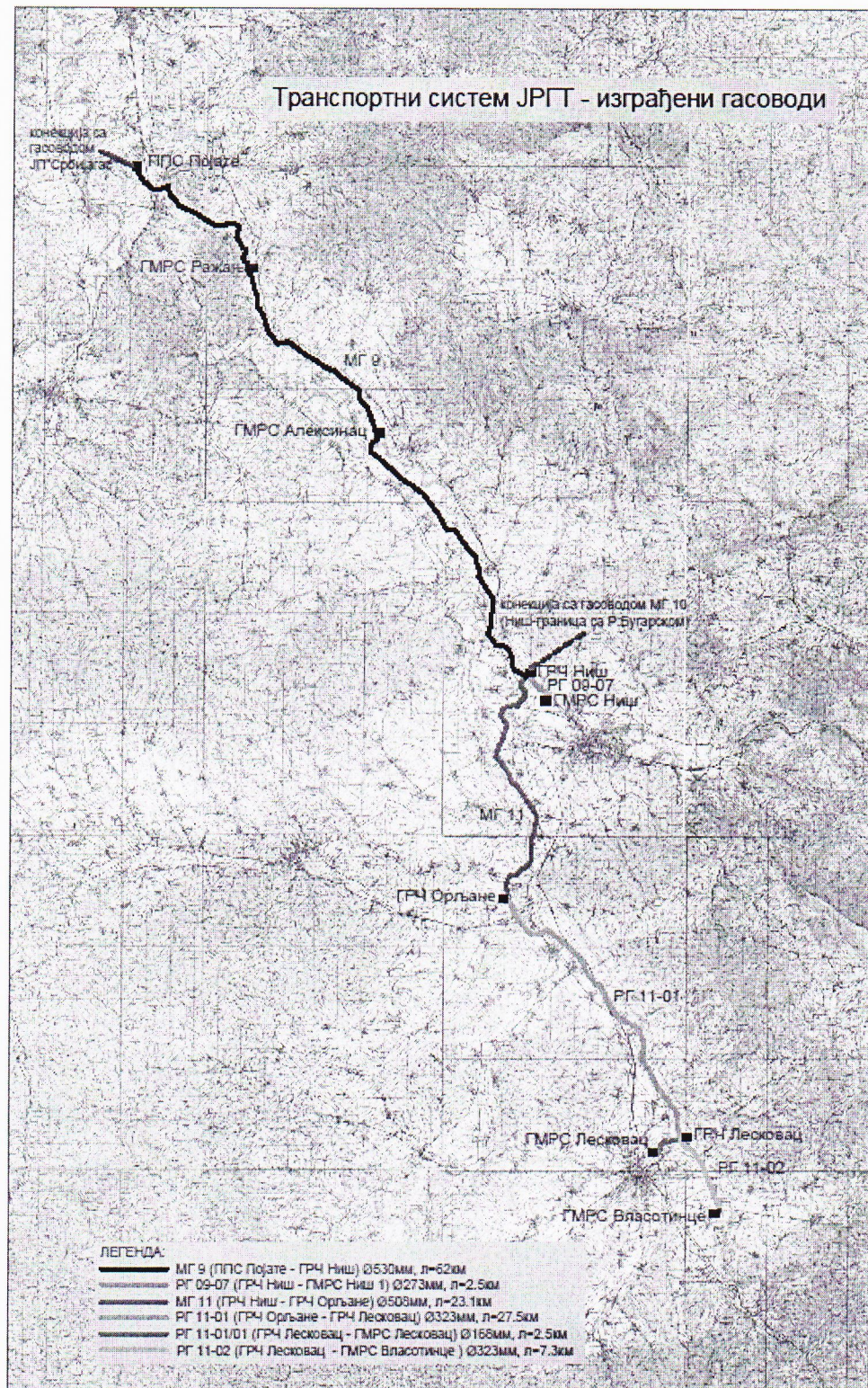
Завршена је изградња обилазног вода димензије DN 400 са одговарајућим вентилима и мерном опремом на ППС Појате којим је омогућено двосмерни транспорт гаса.

Завршено је повезивање МГ 10 Ниш Димитровград са МГ 09 на ГРЧ Ниш.

2.3. Промене на транспортном систему у периоду 2023-2024

На ГРЧ Ниш изведено је повезивање гасовода МГ 09 са новоизграђеним МГ 10 који је димензија DN 700 .

Током августа месеца 2024. године, изведени су машински радови на реконструкцији ППС Појате који ће омогућити двосмерно мерење протеклих количина гаса на ППС. Након завршетка ових радова, створили су се услови за двосмерно мерење протеклих количина гаса на ППС Појате као и двосмерни транспорт гаса на МГ 09. Реконструкцијом ППС Појате технички капацитет мерне опреме и ППС је остао исти . Сви уграђени елементи су интегрисани у систем телеметријског надзора ППС уз даљински надзор и управљање.

У Табели 1 је приказан списак објеката, капацитети гасовода, као и пројектовани притисци на којима се обављају послови оператора транспортног система.

Табела 1. Објекти на којима се обављају послови оператора транспортног система

Објекат	Капацитет		Притисак		Дужина гасовода (m)	употребна дозвола бр.
	Пројектовани (m³/час)		Пројектовани (bar)			
	Мин.	Макс.	Макс.	Мин.		
МГ – 09	5.000	42.198	50	16	62.000	351-03-01532/2001-2005
РГ 09-07 од ГРЧ Ниш до ГМРС Ниш 1	5.000	42.198	50	16	2.501	351-03-01835/2003-05 од 29.11.2004
МГ 11 од Т 0 до Т 21	1.000	60.000	50	16	14.874	351-03-10683/2011-07 од 10.07.2012
МГ 11 од Т 21 до ГМРС Лесковац	1.000	60.000	50	16	38.413	351-03-01020/2010-07 од 12.07.2012
ГРЧ Орљане	1.000	60.000	55	16		- `` -
ГРЧ Лесковац	1.000	60.000	55	16		- `` -
ГРЧ Ниш	5.000	42.198	55	16		351-03-01532/2001-05
ГМРС Ниш 1	5.000	80.000	50	16		351-03-02123/2002-05 од 29.11.2004
ГМРС Алексинац	500	10.000	50	16		351-03-00721/2006-05 од 22.05.2007
ГМРС Ражањ	160	1.600	50	16		351-202/010-02 од 11.08.2010
ГМРС Лесковац	500	15.000	50	16		351-03-01020/2010 од 12.07.2012
ППС Појате	10.000	42.198	50	16		351-03-01532/2001-05
ГМРС Власотинце	100	5.000	50	4		351-7561/13-02
ПМС Брестовац		4.000	50	16		351-20591/19-02
ПМС Бедем		9.000	50	16		351-907/2021-06

2.3. Промене у односу на план развоја ТС за период 2024-2033

ЈП Србијагас је одсутао од изградње наставка ГР 11-02 димензије DN 300, од технолошке славине иза ГМРС Власотинце до ГМРС Врање.

По нашим сазнањима, у току је усвајање Плана подручја посебне намене за магистрални гасовод од ГРЧ Орљане до границе са Северном Македонијом димензије DN 500. Гасовод би се повезао са МГ 11(DN 500) на Грч Орљане. Инвеститор за наведени ПППН је ЈП Србијагас.

Постојећи гасовод РГ 11-01 (ГРЧ Орљане-ГРЧ Лесковац) и РГ 11-02 (ГРЧ Лесковац-ГМРС Власотинце) димензије DN 300 користи се за снабдевање природним гасом града Лесковца и општине Власотинце.

Завршена је изградња обилазног вода димензије DN 400 са одговарајућим вентилима и мерном опремом на ППС Појате којим је омогућено двосмерни транспорт гаса.

Завршено је повезивање МГ 10 Ниш Димитроград са МГ 09 на ГРЧ Ниш.

3. Систем за надзор

Дуж магистралних гасовода на прописаном растојању положен је оптички кабл који повезује све објекте дуж трасе магистралних гасовода и помоћу њега се обавља видео надзор, пренос телеметријских података, праћење рада магистралног гасовода и објеката који се налазе на њему. Министарство животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије је својим решењем бр. 351-03-01489/2010-07 од 29.09.2011. године дозволило употребу оптичког кабла за управљање и даљински надзор на магистралном гасоводу МГ– 09. Употребне дозволе за оптички кабл на магистралним гасоводима МГ 11 и РГ-11-01 су издате заједно са употребним дозволама за магистралне гасоводе.

На свим објектима, улазу у транспортни систем (ППС Појате) и излазима из транспортног система (ГМРС Ражањ, ГМРС Алексинац, ГМРС Ниш, ГМРС Лесковац, ГМРС Власотинце, ПМС Брестовац и ПМС Бедем) постоји опрема која омогућава видео надзор на објектима и пренос података (притисак, температура, проток, кумулативни проток, стање задржаности филтера, статус напајања и сл.).

На свим објектима је монтирана опрема за прикупљање и пренос података као и електронски коректори протока гаса који омогућавају континуално мерење протока гаса. Сви подаци са објеката се помоћу SCADA софтвера прикупљају и обрађују у централном рачунару у диспечерском центру. У централном рачунару се чувају архивски подаци за све станице. Свим подацима се путем шифара преко интернета може приступити и са удаљених локација.

Сва инсталирана опрема је оперативна и у функцији је.

4. Остварене транспортоване количине гаса

У Табели 2. приказане су транспортоване количине природног гаса по месецима у периоду 2018.-2024. година на транспортном систему ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ

Д.О.О.

Табела 2. Транспортоване количине гаса по годинама и месецима

Месец	Година kWh					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
I	101.686.193	84.351.277	99.474.188	123.183.725	101.029.102	142.246.159
II	75.738.304	75.167.622	84.835.682	95.696.251	105.775.552	108.597.674
III	52.850.820	68.814.210	90.237.254	106.937.743	98.877.785	105.374.250
IV	30.414.426	40.074.606	68.192.177	68.355.773	79.642.788	64.939.341
V	16.963.422	20.792.660	23.242.327	35.692.016	41.498.130	40.101.862
VI	15.699.462	21.592.857	26.343.084	36.790.903	38.319.848	41.582.054
VII	15.095.579	23.011.005	28.251.382	36.364.580	38.305.412	44.830.927
VIII	14.637.008	21.128.541	23.767.639	37.882.198	35.205.620	47.311.291
IX	17.352.297	24.489.799	30.582.146	48.909.092	39.972.047	48.315.568
X	29.756.822	50.109.460	70.976.289	52.352.738	56.042.388	80.134.728
XI	48.163.026	78.545.933	80.419.819	88.594.659	107.350.452	359.162.946
XII	79.010.362	92.620.683	114.181.724	108.507.657	139.982.495	382.119.320
Сума	497.367.720	600.698.653	740.503.711	839.267.333	882.001.618	1.464.716.122

На основу телеметријских података у Табели 3. приказан је максимални часовни проток гаса, у месецу и дану, на улазу у транспортни систем (ППС Појате) и на излазима из транспортног система (ГМРС).

Табела 3. Максимални часовни проток гаса на местима примопредаје гаса

	2021. год.			2022. год.			2023. год			2024. год		
Објекат	месец	дан	kWh/h	месец	Дан	kWh/h	месец	дан	kWh/h	месец	дан	kWh/h
ППС												
ПОЈАТЕ	XII	08	331429	II	02	376429	XII	08	545422			
ТРУПАЛЕ												
ГМРС												
Ражањ	XII	01	862	I	24	708	XII	19	882	I	10	862
Алексинач	XI	04	8464	XII	14	7449	XII	08	6402	XII	24	8.865
Ниш	XII	22	238299	XII	08	241992	II	06	224427	I	30	219.892
Лесковац	XII	22	33294	I	14	31950	XII	20	40034	XI	12	53.229
Власотинце	II	06	5940	XI	01	3786	III	18	2206	III	25	3.570
ПМС Брестовац	III	29	48181	II	20	47883	XII	31	45749	I	4	46.252
ПМС Бедем										XII	21	72.795

5. Усаглашеност са плановима развоја повезаних система

План развоја транспортног система ЈУГОРОСГАЗ-ТРАНСПОРТ ДОО за период 2025-2034 је усаглашен са последњим плановима развоја повезаних система, на које је Агенција за енергетику Републике Србије дала сагласност, са Планом развоја транспортног система Транспортгас Србија (за период 2022-2031) и са Планом развоја дистрибутивног система YUGOROSGAZ AD BEOGRAD (за период 2025-2029).

6. Анализа транспорта и пројекција тржишта

Пословним планом до 2034. године на транспортном систему ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. очекује се транспорт следећих количина природног гаса приказаних по годинама и стопом годишњег повећања транспорта у Табели 4.

Табела 4. Пројекција транспорта гаса по годинама без транспорта гаса магистралним гасоводом МГ 10 (за потребе Југоросгаз а.д.)

Година	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Мил.kWh	838,24	876,2	897,7	924,4	952,1	980,8	1009,6	1040,4	1071,1	1103,2
% увећања у односу на претходну годину	4,5	4,5	2,5	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Процена транспортованих количина гаса је дата на бази прогнозе ширења дистрибутивне гасоводне мреже и прикључења нових корисника гаса, као и прилива страних инвестиција.

Анализом потрошње, односно анализом транспортованих количина природног гаса у претходних шест година утврђено је да је однос транспорта природног гаса лето – зима неповољан (однос максимална транспорт зимски месец/минимални транспорт у летњем месецу 2019. године 6,9 пута, 2020. године 4,4 пута, 2021. године 4,8 пута, 2022.године 3,4 пута, 2023. године 4,0 пута,2024.године 4.0 пута).

Табела 4.1. Пројекција транспорта гаса по годинама са транспортом гаса магистралним гасоводом МГ 10 (за потребе Југоросгаз а.д. и ЈП Србијасгаз)

Година	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Мил.kWh	1.504	1.550	1.590	1.635	1.685	1735	1.790	1.850	1.900	2.000
% увећања у односу на претходну годину	3,0	3,0	2,5	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	4,0

Табела 5. приказује процену максималних дневних протока природног гаса на улазу и излазима са транспортног система. Процена је урађена на бази пројектованог повећања потрошње гаса и повећаног обима транспорта. Подаци су приказани искуствено на бази претпоставке да ће се обим транспортованих количина гаса на транспортном систему увећавати по 4 - 5 % годишње. Како се највећи обим транспорта гаса односи на гас који користе топлане за покретање својих котлова за град Ниш и Лесковац претпоставка је да ће највеће количине гаса бити транспортоване у јануару или децембру месецу. За Власотинце се пошло од претпоставке да ће циглана радити пројектованим капацитетом који подразумева потрошњу од 600 м³/час природног гаса.

Табела 5. Процена максималних дневних протока

	2025. год.			2026. год.			2027. год.		
Објекат	Месец	дан	kWh/h	месец	дан	kWh/h	месец	дан	kWh/h
ППС									
ПОЈАТЕ	XII		408348	I		412.452	I		422.800
ТРУПАЛЕ	XII		738720	XII		974700	I		999.070
ГМРС									
Ражањ	I		2154	I		2360	XII		2.420
Алексинац	VIII		5335	VIII		5643	VII		61.200
Ниш	I		311904	I		328320	I		33.650
Лесковац	XII		26163	XII		28728	XII		29.700
Власотинце	V		7182	V		7695	V		7.887
Брестовац	I		41040	I		43092	I		44.170
Бедем	I		76950	I		76950	I		78.870

Процена транспорта, односно максимални часовни проток у току дана је дат на бази максималног протока оствареног у претходном периоду и захтева Транспортгас Србија за прикључење на постојећи гасовод на месту примопредаје гаса Трупале.

На основу података којима ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. располаже максимални протоци гаса се остварују у зимском периоду.

За ГМРС Власотинце максимални проток је одређен за месец мај када по досадашњој пракси циглана у Власотинцу, када је у јеку грађевинска сезона производи опеку. За остале објекте максимални проток гаса је одређен за јануар или децембар месец када је највећа потрошња гаса због рада топлана и грејања простора.

На ГРЧ Ниш изведено је повезивање гасовода МГ 09 са новоизграђеним МГ 10 који је је димензија DN 700 .

Током августа месеца 2024. године, изведени су машински радови на реконструкцији ППС Појате који ће омогућити двосмерно мерење протеклих количина гаса на ППС. Након завршетка ових радова, створили су се услови за двосмерно мерење протеклих количина гаса на ППС Појате као и двосмерни транспорт гаса на МГ 09. Реконструкцијом ППС Појате технички капацитет мерне опреме и ППС је остао исти . Сви уграђени елементи су интегрисани у систем телеметријског надзора ППС уз даљински надзор и управљање.

Завршена је изградња обилазног вода димензије DN 400 са одговарајућим вентилима и мерном опремом на ППС Појате којим је омогућено двосмерни транспорт гаса.

На позив локалним самоуправама и већим компанијама на траси постојећег магистралног гасовода који је упutio ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. да се изјасне о плановима коришћења природног гаса и гасификације ни један нови потенцијални потрошач гаса нити локална самоуправа се нису одазвали, нити исказали интерес за потрошњом природног гаса. На основу искуства из претходног периода консултације са локалним самоуправама су спроведене у оквиру радних састанака. На тим састанцима није исказан интерес за ширење магистралног гасовода. Интерес локалних самоуправа, где већ постоји магистрални гасовод, је био само проширење дистрибутивних гасовода.

Са суседним Оператором транспортног система (ОТС) Транспортгас Србија су усклађени улазни и излазни капацитети за закуп годишњих/месечних/дневних капацитета на ППС Појате и ППС Трупале (места повезивања два транспортна система) од 100.000 м3/час.

ОТС Југоросгаз-Транспорт д.о.о. је са свим корисницима ТС потписао Уговоре о транспорту природног гаса за гасну 2024/25 годину којима је уговорено пружање услуге транспорта гаса у одговарајућем непрекидном годишњем капацитету на улазу/излазу из ТС.

На транспортном систему Југоросгаз-Транспорта доо ни једном није одбијено решење о одобрењу за прикључење нити су дата условна мишљења о условима и могућностима прикључења на транспортни систем.

Такође, поједини купци природног гаса који су извршили уградњу гасних горионика природни гас користе само пар дана на почетку грејне сезоне и у случају несташнице угља или цурења старих котлова. Овај начин коришћења гаса образлажу великим трошковима за закуп капацитета и гас користе тако да одреде минимални капацитет који су спремни

да плате у години која претходи. Пословну политику купаца је немогуће предвидети, па је стога у овом тренутку планирати искоришћеност капацитета гасовода у будућности скоро немогуће.

7. Инфраструктурни стандард за сигурност снабдевања

Сигурност снабдевања у Републици Србији се побољшала након изградње гасне интерконекције из правца снабдевања гасом из Републике Бугарске. ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о, је омогућио прикључење гасовода Ниш – Димитровград који омогућава снабдевање природним гасом из правца Републике Бугарске на транспортни систем ЈУГОРОСГАЗ – ТРАНСПОРТ д.о.о. у ГРЧ-у Ниш.

У поступку израде Плана развоја ТС за период 2024 – 2033, за који је повучен захтев за давање сагласности због потребе усклађивања са новим прописима и законима, Југоросгаз-Транспорт се обратио и ЈП Србијагасу и Транспортгас Србија захтевом за достављањем њихових потреба за природним гасом, као и свих података неопходних за израду Плана развоја, предлога.

У свом допису, Транспортгас Србија наводи да су потребне количине гаса достављене Југоросгаз-Транспорту у захтеву за издавање Мишљења број 17891 од 08.08.2018.године, и да се нису мењале.У захтеву је наведена максимална часовна потрошња 130.000 м3/час.

На цртежу је приказана ``блок схема`` прикључења магистралног гасовода МГ – 10 на постојећи гасовод МГ-09.

8. Анализа изводљивости и динамика радова

Yugorosgaz-Transport d.o.o. не планира у периоду 2025-2034 изградњу нових магистралних гасовода. Уколико се добије захтев за прикључење на транспортни систем, Yugorosgaz-Transport d.o.o ће издати решење и Уговор о прикључењу и пројекат прикључења уврстити у План развоја транспортног система за период 2026-2035.

9. План инвестиционих улагања

Сходно Закључку Владе Републике Србије број 312-3228/2021-1 којим се изградња РГ 11-02 поверава ЈП Србијасу, у новом Плану развоја транспортног система за период 2025 – 2034, нису планиране инвестиције у изградњу магистралних гасовода.

У случају потписивања међудржавног Уговора следећим Планом развоја ће се размотрити могућност улагања у проширење постојећег магистралног гасовода.

У току је процедура усаглашавања са Акционарима Yugorosgaz a.d. о могућности давања у закуп Транспортног система на коме је Оператор транспортног система Yugorosgaz-Transport d.o.o. Транспортгас-у Србија.

10. Прилог

Табела: IC-EKT-G_Transport-Plan_investicija_OTs_2025

Табела: IC-T-G-10G Plan razvoja TS OTS 2025 uz plan razvoja 2025-2034

У Нишу 17.09.2025. год, број И-63.

В.д.директор

Мирољуб Антић